ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011 тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від _____ №_____

Рішення №_____ від _____ 2016 р.
про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» (далі – проект постанови), а також документи, що додаються до проекту постанови, подані Держгеокадастром України від 24.10.2016 № 6-28-0.17-16502/2-16.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та відповідного аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон)

встановлено:

проект постанови, як зазначено в аналізі регуляторного впливу до проекту постанови (далі - АРВ) розроблено з метою приведення нормативно-правових актів у відповідність до постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2016 року № 482 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Однак, проект постанови не може бути погоджений з огляду на наступне.

Щодо змістовного наповнення проекту постанови зауважуємо наступне.

Проектом постанови пропонується постанову Кабінету Міністрів України від 17.12.2012 № 1207 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з проведенням робіт із землеустрою, землеоціночних робіт та земельних торгів, і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою з питань геодезії, картографії та кадастру» доповнити додатком 2 та затвердити, як вже зазначалось, Критерії за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з використанням та охороною земель, впливом на якісний стан земель, та родючість ґрунтів, і визначається

Державна регуляторна служба України
ВИХ №7619/0/20-16 від 13.12.2016
Бинкевич Тетяна Анатоліївна

періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою з питань геодезії, картографії та кадастру.

Однак, окремі положення проекту Критеріїв не узгоджуються з Методикою розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 752 (далі – Методика розроблення критеріїв).

Відповідно до пункту 10 Методика розроблення критеріїв, критерії повинні визначати, серед іншого, *чіткі, зрозумілі та вимірювані показники*, за якими визначається ступінь ризику, а також граничні величини (кількісні показники) віднесення суб'єкта господарювання до того чи іншого ступеня ризику.

Натомість, у проекті Критеріїв суб'єкти господарювання, які провадять господарську діяльність на землях історико-культурного призначення віднесені як до високого, так і до середнього ступеня ризику.

Зазначене не узгоджується з пунктом 7 Методики розроблення критеріїв, якою встановлено, що з урахуванням критеріїв всі суб'єкти господарювання повинні бути віднесені *до одного з трьох ступенів ризику* - високого, середнього або незначного.

Крім цього, у документах, наданих на розгляд відсутня інформація щодо відсоткового наповнення кожного ступеня ризику

Так, відповідно до пункту 11 Методики, до кожного ступеня ризику повинно бути віднесено: до високого ступеня ризику – до 10 відсотків суб'єктів господарювання; до середнього ступеня ризику – до 30 відсотків суб'єктів господарювання; до незначного ступеня ризику – 60 та більше відсотків суб'єктів господарювання.

Слід зазначити, що відповідно до пункту 6 Методики, з метою розроблення критеріїв необхідно провести попередній аналіз кількісних та якісних показників (характеристик) господарської діяльності суб'єктів господарювання, а саме: негативних наслідків від провадження господарської діяльності та можливого розміру втрат у разі їх настання, виробничого потенціалу суб'єкта господарювання, його виробничих ресурсів, технічного оснащення, технології та організації виробництва, обсягу випуску продукції або інших факторів, що можуть призвести до настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності, та можливого розміру втрат у разі їх настання.

За відсутності такого аналізу неможливо об'єктивно оцінити ступінь відсоткового наповнення кожного ступеня ризику.

З огляду на вказане, повідомляємо про необхідність надання інформації щодо кількісного та відсоткового наповнення кожного ступеня ризику.

Крім того, наданий розробником АРВ до проекту постанови не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного

акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, (далі – Методика).

Відповідно до пункту 13 Методики результати АРВ, викладаються письмово згідно з додатком 1 цієї Методики.

Так, у розділі І «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, зокрема:

визначити причини її виникнення;

оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема *навести дані у цифровому чи кількісному вимірі*, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб;

визначити основні групи, на які вона справляє вплив;

обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Водночас, при визначенні проблем, які передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробником не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблем, визначали їх масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на які ці проблеми мають найбільший негативний вплив.

Зазначене, в свою чергу, не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, *принципу доцільності,* оскільки розробником не доведена наявність проблем, що потребують державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі ІІ АРВ «Цілі державного регулювання» розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми.

Однак, в АРВ до проекту постанови розробником жодним чином не проаналізовано існуюче правове регулювання правовідносин щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуюче регулювання не вирішує проблему та потребує вдосконалення, а лише наведено перелік постанов, в які необхідно внести зміни на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2016 № 482 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Разом з цим, зазначене не відповідає дійсним обставинам, оскільки ряд змін, що пропонуються проектом постанови містять положення, які відсутні у вказаній постанові, а тому, ставити питання про те, що метою прийняття проекту постанови є приведення нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України у відповідність до постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2016 № 482, недоцільно.

Так, наприклад, проектом постанови пропонується внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 № 1279 «Про розміри та Порядок визначення втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню» та змінити Нормативи втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню, затверджені даною постановою.

Проте, в АРВ до проекту постанови розробником не проаналізовано існуюче правове регулювання господарських та адміністративних відносин щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуюче регулювання не вирішує проблему та потребує змін.

З огляду на вказане, задекларовані розробником цілі державного регулювання викладені не чітко, лаконічно та не є вимірюваними.

Зокрема, розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання, а тому зробити висновок, чи є цілі реально досяжними не вбачається можливим.

Таким чином, розробником порушено *принцип адекватності*, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки обраний спосіб державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми та дозволить досягти поставлених цілей.

У розділі III АРВ до проекту постанови «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробнику необхідно стисло описати та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування зазначених альтернативних способів досягнення цілей.

Однак, враховуючи те, що проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання та цілі державного регулювання визначені розробником не у повному обсязі, зазначені у даному розділі альтернативи є формальними та такими, що не містять жодного інформаційного навантаження.

У зв'язку з неналежним опрацюванням зазначених розділів АРВ до проекту постанови, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що, в свою чергу, є порушенням принципу ефективності, тобто, забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат.

У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які

потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто, необхідно встановити, яким чином будуть діяти норми проекту постанови, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

У розділі VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто яким чином будуть діяти норми проекту постанови та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Натомість, і даному розділі лише наведено перелік постанов Кабінету Міністрів України, що потребують змін.

При цьому, проектом постанови пропонується внести зміни, серед іншого, до постанови Кабінету Міністрів України від 17.12.2012 № 1207 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з проведенням робіт із землеустрою, землеоціночних робіт та земельних торгів, і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою з питань геодезії, картографії та кадастру», якою пропонується затвердити Критерії за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з використанням та охороною земель, впливом на якісний стан земель та родючість ґрунтів, і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою з питань геодезії, картографії та кадастру (далі – проект Критеріїв) та встановити періодичність здійснення заходів державного нагляду (контролю) у відповідній сфері.

Із змісту проекту Критеріїв вбачається, що під сферу дії проекту постанови підпадає досить велика кількість суб'єктів малого підприємництва. Зважаючи на це розробник, на виконання вимог пункту 8 Методики у даному розділі, повинен був забезпечити проведення М-Тесту.

Однак, в АРВ до проекту постанови М-Тест згідно з Додатком 4 до Методики не проведено, що не дозволяє виміряти вплив регулювання на суб'єктів малого підприємництва, не оцінено витрати, які вони понесуть внаслідок провадження регулювання, та, як наслідок унеможливлює визначення необхідності вирівнювання питомої вартості навантаження між суб'єктами великого, середнього та малого підприємництва шляхом запровадження компенсаторних механізмів для суб'єктів малого підприємництва.

У розділі VII АРВ «Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта» відсутнє, власне, обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта.

Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики.

Так, розробником не наведено належної кількості додаткових показників результативності регуляторних актів.

Недотримання розробником вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності не дозволить у подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено статтею 10 Закону.

Отже, проект постанови розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а саме:

доцільності, тобто обґрунтованої необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми;

ефективності - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

адекватності – відповідності форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив;

збалансованості - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Ураховуючи викладене, керуючись частиною п'ятою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Голова Державної регуляторної служби України **Ксенія Ляпіна**

Бунксвич 2545825